

Sahabe sevgisinin dinimizdeki yeri nedir?

MEHMET KIRKINCI YAZDI

Sahabe sevgisinin dinimizdeki yeri nedir ki, bazı guruplar sahabelerden bir kısmına düşman olmaları yüzünden ehl-i dalalet kabul ediliyorlar?

Ashâb-ı kirâmın dinimizdeki yerini, onlara muhabbetin önemini ve Müslümanların ashap arasındaki ayrılıklara nasıl bakması gerektiğini açıklamakta zorunluluk vardır.

Sahabe-i Kirâm Efendilerimiz, Resul-i Ekrem Efendimize (asm.) hakkıyla vâris ve vekil oldular. Sağa ve sola meyletmeden sadece ve sadece doğru yol üzerinde yürüdüler, Allah'a ulaştıran yollarda her biri birer önder, birer rehber oldular. Hangisinin ardından gidilse doğru yola, saâdet ve selâmete çıkılmış olur. Zira, Cenâb-ı Hak onlara, insanları hidayete çeken birer hassa, birer çekicilik vermiştir. Onlar Cenâb-ı Hakk'ın ruhlara meclisinde sevip, Peygamberimiz etrafında bir hâle teşekkül ettirdiği, seçkin, gayretli ve yüksek seciyeli insanlardır.

Sahabelerin hepsi istisnasız Resulullah Efendimizin sohbetiyle müşerref oldular. Onların ruhları, akılları, kalp ve vicdanları ve nihayet bütün hissiyatları, Peygamber terbiyesinden geçti, onun feyziyle büyüdüler. Başka bir ifadeyle, **onlar dağın güney yamacındaki çiçekler gibi, güneşten doğrudan doğruya istifade ettiler** ve onun zâtıyla görüştiler. onlar dağın güney yamacındaki çiçekler gibi, güneşten doğrudan doğruya istifade ettiler ve onun zâtıyla görüştiler. Onlardan sonra gelen bütün Müslümanlar ise, dağın kuzey yamacındaki çiçekler gibi, güneşin zâtından değil, ancak aydınlığından faydalandılar.

Kendilerinden sonra gelen hiçbir evliyanın onlara yetişememesinin sırrı, işte bu büyük farkta aranmalıdır. **Onlar vahyin gelişine bizzat şahit oldular.** Dıhye sûretinde, defalarca Cebrâil'i (as.) gördüler. Binlerce mucizeye şahit oldular. Bütün insanlık âlemini nura, hidayet ve saâdete erdirmek için gönderilen Kur'ân-ı Kerim'i ilk defa onlar dinlediler. Onlar Kur'ân-ı Azimüşşân'ın ilk talebeleri olma şerefine eriştiler. Ondaki yüce hakikatleri Peygamber Efendimizden ders aldılar. Kur'ân-ı Hakimi bütün kalplere, akıllara, vicdanlara ve dolayısıyla hayata hâkim kıldılar. Kendilerinden sonra gelen hiçbir kimsenin ulaşamadığı feyz ve berekete, ilim ve irfana, ihlâs ve sadakate, feragat ve fedakârlığa eriştiler. Bakışları ibretle, fikirleri ilim ve hikmetle, kalpleri ilâhi muhabbetle doldu. Onları ne dünya esir edebildi, ne de Cennetin güzellik ve çekiciliği kayıt altına alabildi. Onlar dünya ve ahiret nimetlerine değil, o

nimetleri verene talip oldular ve O'nu buldular; **sadece ve sadece Allah'a kul olmanın yüce şeref ve izzetiyle yaşadılar.**

Onların hepsi kurtuluşa erenler zümresindedir; hepsi **"sahabe"** olma şerefinde, ortaktır. Allah ve Resulü, onların hepsinden razı olmuş ve onları överek yüceltmiştir.

Cenâb-ı Hak, Tevbe süresinde ashâb-ı kirâmdan razı olduğunu ve onlar için ebedi nimetler, saâdetler hazırladığını şöyle beyan ediyor:
"Muhacirlerden ve Ensardan İslam'a girmekte ilk önce geçenler ile bunlara güzelce tâbi olanlar... Allah onlardan razı oldu, onlar da Allah'tan razı oldular. Allah onlara altlarından nehirler akan cennetler hazırladı ki, içlerinde sonsuz kalacaklar. İşte büyük kurtuluş bu." (Tevbe, 9/100)

Yine aynı sürede Cenâb-ı Hak sahabe-i kirâmı överek, onların İslâm uğrunda can ve mallarıyla cihat ettiklerini ifade ediyor ve kendilerini hayır ve ihsan ile şöyle müjdeliyor:

"Lâkin peygamber ve emrindeki müminler mallarıyla, canlarıyla cihat ettiler. Bunları görüyor musun, bütün hayırlar işte onlar içindir. İşte bunlar kurtuluşa erenlerdir. Allah onlara altından nehirler akan cennetler hazırladı. İçlerinde sonsuza dek kalacaklar. İşte o büyük kurtuluş budur." (Tevbe, 9/88-89)

Sahabe hakkında daha birçok ayet-i kerime nâzil olmuştur. Numune olarak bu iki ayetle yetiniyoruz.

Resul-i Ekrem Efendimiz de ashâb-ı kirâmı birçok hadis-i şerifleri ile sena etmişler, onların Allah katında kabul edilmişliklerini ve şereflerinin ulviyetini ümmetine telkin etmiş ve onlara dil uzatanları tehdit etmişlerdir. Bunlardan birkaçını aşağıda takdim ediyoruz:

"Benim sahabelerim âdildirler."

"Bir kimse sahabeyi severse beni sevdiği için sever. Onlara düşmanlık eden de bana düşmanlığından dolayı düşmanlık eder."

Ashâb-ı kirâmın hiçbirisine düşmanlığın dinen mümkün olmadığı, istisnasız hepsinin birer hidayet meşalesi olduğu, şu hadis-i şerifte en veciz bir ifadeyle ortaya konmuştur:

"Ashâbım yıldızlar gibidir. Hangisine tâbi olsanız hidayete erersiniz." (Aclûnî, 1/132)

"Yıldız" olma özelliğinde olan bütün yıldızlar eşit oldukları hâlde, aralarında büyüklük ve küçüklük itibarıyla farklılıklar bulunduğu gibi, sahabeler arasında da fazilet ve mertebe noktasında elbette farklılıklar olacaktır. Bazısı İslâmiyet'le daha önce şereflenmiş. hizmette diğerlerini geçmiş, bir kısmı adalet ve idarede hepsinin üzerine çıkmış, bir diğeri yumuşak huy ve cömertlikte daha ileri gitmiş, bir başkası ilim ve kahramanlıkta diğerlerini geçmiştir. Artık bu hidayet yıldızları hakkında ileri geri konuşmanın, onların bir kısmına muhabbet edip, diğer bir kısmını kötülemenin, ne kadar büyük bir cinayet olduğunu kıyas ediniz.

Şu da insafla nazara alınmalıdır ki, dinimizin gerek ibadete, gerekse ahlâka ait birçok hakikati, o haksız hücumlara maruz kalan sahabelerden ders alınmıştır.

Onlara hücum etmek, İslâm'a hücum etmek hükmündedir.

Evet, İslâm'ın birinci safında olan ve **"Sebepe olan işleyen gibidir."** hükmünce, kıyâmete kadar gelecek bütün Müslümanların kazandıkları sevabın bir misli sevap kefelere ilâve edilen, en aşağı mertebede olanına dahi en büyük bir velinin yetişemediği bu seçkin kimselere, Ahir Zaman Peygamberi'nin o seçkin arkadaşlarına, o anlayışlı muhataplarına gölge düşürme gayretleri, doğrudan doğruya İslâm'ın kendisine hücumdur.

Hadlerini tecâvüz ederek, İslâm'ın temeline kanlarını akıtan o seçkin cemaati yargılamaya kalkınlar ve birini haklı çıkarıp, diğerini tenkit edenler, o hidayet yıldızlarına hiçbir leke süremez, ancak kendi felâketlerini hazırlamış

olurlar.

Kaldı ki, o yargıladıkları kimseler, ashâbın ileri gelenleridir. Bir kısmı cennetle müjdelenmiştir. Dedikodusunu ettikleri o kişileri Kur'an ve Peygamber Efendimiz medh ü senâda bulunmuştur.

Dâvamıza kuvvetli bir delil de şudur:

Malûmdur ki, Sahih-i Buhari gerek Ehl-i sünnet ve gerekse Şialar arasında Kur'an'dan sonra en büyük kitap olarak kabul edilmiştir. Her iki taraf bu hususta aynı fikirdedir. İşte, Buhari-i Şerifte, ayrılığa düşen o sahabelerin her iki kanadından da itikat, ibadet ve ahlâka dair birçok hadis-i şerif rivâyet edilmiştir. Fıkıh âlimlerimiz ve bütün ümmet bu rivâyetlerden birini diğerine tercih etmeden bütünü birden kabul etmişlerdir. Hadisleri rivâyet eden bütün muhaddisler de sahabe ayrılıklarını hiç nazara almamışlar, *"Şu hadis, Hz. Ali'ye veya Hz. Muâviye'ye... karşı olan filân sahabeden rivâyet edildiği için sahih değildir."* dememişler, böyle bir hataya düşmemişlerdir.

Bu hâle göre, şu netice ortaya çıkıyor:

Bütün müçtehitler, muhakkikler, fakihler, muhaddisler bu ayrılıkları nazara almadan sahabenin hepsine hürmet etmişler, muhabbet beslemişler ve onların rivâyet ettikleri hadis-i şerifleri dinimize temel kabul etmişlerdir. Bizim ne haddimiz var ki, bu muhterem kişilerin nazara almadıkları ayrılıkları sorun hâline getirelim.

Bu vesile ile şu mühim hakikati de dikkate almak gerekiyor:

Hucürât sûresinde, müminlerin suizandan ve gıybetten sakınmaları şöyle emredilmektedir:

"Sizden biriniz ölü kardeşinin etini yemek ister mi?" (Hucürât, 49/12)

Cenâb-ı Hak bu ayet-i kerimede, bir mümini gıybet etmenin ölü eti yemek kadar çirkin ve mümine yakışmayan bir davranış olduğunu bize haber veriyor. Ya gıybet edilen bu mümin, sahabelerden, hem de onların en ileri gelenlerinden biriye, artık meselenin tehlikesini siz takdir ediniz...

AKTİFKAYNAK LİNK:

<http://www.mehmedkirkinci.com/index.php?s=article&aid=1650>